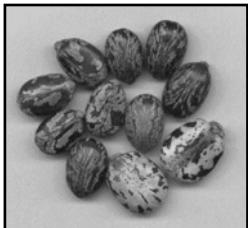

Ricin

Što je ricin?

Ricin je vrsta otrova. Dobija se od zrna biljke ricinus, koja se također koristi za dobijanje ricinusovog ulja. Može biti u obliku tekućine, praška ili kristala.

Teško da bi se ikada itko slučajno otrovao ricinom. To se može dogoditi samo ako bi netko upotrijebio ricin namjerno – kao oružje.

Zrna ricinusa

Ricin se može koristiti kao otrov za ljudе ako se stavi u hranu ili vodu. Ako se ricin u obliku tekućine ili praška rasprši u zrak, ljudi se mogu zatrovati udišući ga. Ako se zamješa kao otopina, može biti upijen kroz kožu – iako je to najmanje vjerojatno. Također netko može biti otovan ako se otrov ubrizga.

Trovanje ricinom može izazvati smrt, ali nije uvijek fatalno. Simptomi ovise o količini otrova, te kako mu je osoba bila izložena:

- Ricin **u hrani ili vodi** može izazvati vrlo ozbiljne simptome "trovanja hranom" – povraćanje i krvavi proljev. Također utječe na jetru i bubrege. Ako je doza dovoljno velika, smrt može nastupiti u roku od tri dana. Jedan miligram ricina u hrani ili vodi može usmrtiti odraslu osobu.
- Osoba koja **udahne** ricin počne kašljati u roku od tri sata. Mučnina, proljev i bolovi nastupaju za 18 do 24 sata. Ako je doza dovoljno velika, smrt nastupa u roku od 36 do 72 sata – uslijed oštećenja srca i krvnih žila, te tekućine u plućima.
- **Ubrizgani** ricin trenutačno razara mišiće oko mjesta ubrizgavanja. Smrt nastupa brzo uslijed otkazivanja glavnih organa u tijelu.
- Upijanje ricina **kroz kožu** najmanje je vjerojatan način na koji bi netko bio

izložen ovom otrovu – i s najmanjom vjerojatnošću da bi uzrokovao smrt. Morao bi biti otopljen u tekućini da bi se mogao upotrijebiti na ovaj način. Simptomi bi ovisili o vrsti otopine i koliko dugo je bio u kontaktu s kožom.

Može li se trovanje ricinom liječiti?

Trenutno ne postoji protuotrov za ricin, ali posljedice trovanja ricinom mogu se liječiti. Liječenje ovisi o tome kako je pacijent bio izložen otrovu, a može se pomagati pri disanju, te davati tekućine i lijekove koji se daju kroz venu. Ljudi koji prežive pet dana ili više imaju visoke šanse da se oporave.

Mogu li se ljudi zaštитiti od trovanja ricinom?

Trenutno ne postoji preventivna zaštita za ljudе protiv efekata trovanja ricinom. Mogućnost pronalaženja vakcine tek se istražuje.

Može li se trovanje ricinom dobiti od drugih ljudi?

Ne. Ricin je vrsta otrova. Ne izazivaju ga živi organizmi i ne može se prenijeti s jedne osobe na drugu.

Zašto se ricin smatra mogućim terorističkim oružjem?

Ricin se proučavao kao moguće oružje gotovo cijelo stoljeće. U SAD-u su ga proučavali tokom I svjetskog rata, a britanski i američki znanstvenici su razvili i testirali ricinske bombe tokom II svjetskog rata.

Militarna grupa u sjeverno-zapadnoj Minnesota namjeravala je upotrijebiti ricin protiv predstavnika zakona početkom devedesetih godina. Vjeruje se da je Irak proizveo ricin kao oružje, a također postoje dokazi koji povezuju al-Quaedu s upotrebom ricina. Godine 1978.

Ricin – stranica 2

bugarski odmetnik ubijen je ricinom na autobusnoj stanici u Londonu.

Ricin se nije nikada koristio kao oružje za masovno uništavanje i još nije pouzdano da bi raspršivanje veće količine ricina u zrak bilo stvarno izvedivo. Najvjerojatniji način upotrebe ricina bio bi u zatvorenom prostoru, kao što je podzemna željeznica, autobus ili trgovina.

Ricin se smatra mogućim terorističkim oružjem jer:

- jeftin je i lako ga je proizvesti
- nema vakcine ili lijeka
- vrlo je otrovan i može uzrokovati smrt velikog broja ljudi

Što činiti ako mislimo da smo bili izloženi ricinu?

Ako mislite da ste bili izloženi ricinu, obratite se odmah svome liječniku. Ako uočite bilo kakvu sumnjivu situaciju ili aktivnost u vašoj sredini – uključujući moguće korištenje kemikalija poput ricina kao oružje – javite to predstavnicima zakona.